

Jak postępować podczas zagrożenia ekologiczno - chemicznego

Charakterystyka źródeł zagrożeń chemicznych

Jednym z bardzo ważnych i aktualnych zagrożeń w Polsce jest zapewnienie bezpieczeństwa obiektów i instalacji, w których są produkowane, przetwarzane bądź magazynowane substancje chemiczne. Uwolnienie takich substancji do otoczenia, pożar lub wybuch, w razie awarii w takim obiekcie, powodują zazwyczaj bardzo ciężkie, często katastrofalne skutki.

Zasady, procedury oraz obowiązki zarządców obiektów niebezpiecznych oraz odpowiednich władz i służb publicznych mające na celu zapobieganie takim awariom przygotowanie się ich wypadek oraz właściwe reagowanie w celu ograniczenia lub likwidacji ich skutków zostały ujęte w międzynarodowych aktach prawnych oraz w przepisach licznych krajów

Najczęstszą przyczyną uwolnień niebezpiecznych środków chemicznych (NŚCh) są:

- awarie i katastrofy w obiektach przemysłowych;
- wypadki cystern kolejowych oraz auto-cystern;
- rozszczelnienia rurociągów przemysłowych;
- katastrofy morskich tankowców i chemikaliowców.

Działanie substancji trujących na organizm żywy może nastąpić poprzez:

- ✓ **drogi oddechowe** – głównie gazy, opary cieczy lub ciał stałych /tą drogą następuje zatrucie w ilości 90 – 95%/,
- ✓ **powierzchnie skóry** – głównie ciała stałe i ciecze a także niektóre gazy i pary łączące się z wilgocią skóry człowieka, wywołujące działanie drażniące i inne. Takie przypadki mają miejsce przede wszystkim przy bezpośrednim zetknięciu się z daną substancją, zwykle przez polanie powierzchni ciała,
- ✓ **przewód pokarmowy** – ciała stałe, ciecze, w nielicznych przypadkach gazy i opary – możliwe przy niedostatecznej higienie osobistej, przypadkowe albo wynikające z działań samobójczych.

ZAPAMIĘTAJ !!!

Pojazdy samochodowe przewożące substancje niebezpieczne są **oznakowane pomarańczowymi prostokątnymi tablicami z czarnymi napisami cyfrowymi** określającymi rodzaj niebezpiecznej substancji według międzynarodowych oznaczeń, umieszczonymi z tyłu i przodu pojazdu, w następujący sposób: – np: **benzyny - paliwa silnikowe** 33 - nr rozpoznawczy 1203 - nr substancji wg wykazu ONZ.

Jeżeli jesteś świadkiem wypadku z udziałem NŚCh - powiadom natychmiast w jakikolwiek sposób straż pożarną tel. – **998** lub policję tel. – **997**. **Podaj istotne dane:**

- swoje dane osobowe,
- rodzaj zdarzenia, miejsce zdarzenia,
- widoczne skutki zdarzenia /zniszczenia, zatrucia, objawy itp./,
- przypuszczalny rodzaj substancji,
- położenie i ukształtowanie terenu,
- inne czynniki np. zabudowania, instalacje itp.

Po przybyciu na miejsce zdarzenia jednostek specjalistycznych, poinformuj o zdarzeniu w miarę możliwości dokładnie przedstaw zaobserwowany stan na miejscu zdarzenia oraz określ, jakie – jeśli pojęto – wykonano czynności.

Po czym należy bezwzględnie wykonać polecenia dowodzącego akcją. Z reguły będzie to nakaz opuszczenia miejsca zdarzenia na bezpieczną odległość:

- ❖ Nie bądź kibicem zdarzenia, ale oddal się z miejsca wypadku, aby zminimalizować ryzyko zatrucia. Opuszczając rejon zagrożony, kieruj się prostopadle do kierunku wiatru.
- ❖ Chroń swoje drogi oddechowe. W tym celu wykonaj filtr ochronny z dostępnych Ci materiałów /zwilżona w wodzie lub wodnym roztworze sody oczyszczonej chusteczka, szalik, ręcznik, itp./ i osłoń nim drogi oddechowe.
- ❖ Jeśli jesteś w samochodzie - zamknij okna, włącz wentylację wewnętrzną, staraj się jak najszybciej opuścić strefę skażenia.
- ❖ Stosuj się ściśle do poleceń służb ratowniczych lub komunikatów przekazywanych przez lokalne środki przekazu - radio, TV, megafony.
- ❖ Jeśli przebywałeś w strefie skażonej, zdejmij ubranie, które uległo zanieczyszczeniu, i zamień je na czyste oraz dużą ilością wody przemyj oczy, usta, nos i weź prysznic.
- ❖ Po otrzymaniu sygnału o długotrwałym zagrożeniu przystąpić do przeniesienia jednostki organizacyjnej w całości lub w jej części do zapasowego miejsca działalności /pracy/.

Jeśli istnieje prawdopodobieństwo, że niebezpieczne środki chemiczne przenikną do Twojego domu, to:

- włącz radio lub telewizor na program lokalny i stosuj się ściśle do poleceń wydanych przez lokalne władze /służby ratownicze/,
- uszczelnij wszystkie otwory okienne, wentylacyjne, drzwi - oklejając je taśmą klejącą, obkładając rulonami z mokrych ręczników lub prześcieradeł,
- oddychaj przez maseczkę wykonaną z gazy, waty, ręcznika itp.,
- zadbaj o bezpieczeństwo swoich podopiecznych, dzieci, osób niepełnosprawnych, zwierząt domowych,
- pozostań w wewnętrznej części budynku przy zamkniętych drzwiach - w przypadku, gdy istnieje **niebezpieczeństwo skażenia chlorem, udaj się na wyższe kondygnacje, np. do sąsiadów. W przypadku amoniaku - kieruj się do pomieszczeń położonych na niskich kondygnacjach**,
- powiadom o zagrożeniu najbliższe otoczenie,
- wyłącz urządzenia elektryczne i gazowe z otwartym ogniem,
- powstrzymaj się od spożywania posiłków, palenia tytoniu i picia.

Z chwilą odwołania alarmu o skażeniu, należy niezwłocznie przystąpić do:

- dokładnego przewietrzenia pomieszczeń,
- przeprowadzenia zabiegów sanitarnych,
- odkażania pomieszczeń, sprzętu i materiałów /poprzez wietrzenie, ścieranie, zmywanie, płukanie/,
- usunięcia nieprzydatnych materiałów /żywności, wody, itp./,
- zorganizowania specjalistycznej kontroli bhp,
- przywrócenie działalności komórki organizacyjnej w zasadniczym miejscu działania.

O wszystkich zdarzeniach, mających istotne znaczenie dla bezpieczeństwa ludzi informuj:

- **Straż Pożarną tel.:** - **998,**
- **Policję tel.:** - **997,**
- **Pogotowie ratunkowe tel.:** - **999,**
- **Telefon alarmowy dla wszystkich służb tel.:** - **112**

**albo Urząd Gminy Oława tel.: 0-71/3133044 w godzinach urzędowania,
po godzinach pracy oraz w dni wolne tel.: 0516085641 lub 0516085643.**